

Nesbyen kommune
Alfarvegen 117
3540 Nesbyen

Deres ref: 2025/111
Vår ref: 2025/177263
Dato: 01.09.2025

Innspill til oppstart av planarbeid og høring av planprogram - Kommuneplanens samfunnsdel - Nesbyen kommune

Viser til saksdokumenter oversendt 19.07.2025 i forbindelse med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

Mattilsynets rolle

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, helse og velferd hos fisk og dyr, mat og drikkevann. Som høringsinstans har vi i oppgave å bidra til å ivareta nasjonale og regionale interesser innenfor våre forvaltningsområder.

Innspill til planprogram og kommuneplanens samfunnsdel

Vi ser det som positivt at kommuneplanen sin samfunnsdel blir fornyet og oppdatert. Vi har ingen motforestilling til planprosess, medvirkning og involvering som er foreslått.

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer og gi grunnlag for konkrete prioriteringer. Samfunnsdelen skal også gi grunnlaget for prioriteringer i arealdelen knyttet til blant annet utvikling av områder med tilhørende infrastruktur.

For Mattilsynet, er det i hovedsak drikkevannsforsyning og vern av eventuelle drikkevannskilder som er relevant å ta opp i slike planer. I tillegg vurderer vi dyrevelferd, plantehelse og akvakultur, der det er relevant.

Ved utarbeidelse av samfunnsplanen bør en ta hensyn til faktorer som har mye å si for

samfunnet. Drikkevann er definert å ha stor innvirkning for samfunnet, og har gjennom lover og regelverk et sterkt vern. Vi viser også til drikkevannsforskriften § 26, der kommunens plikter står omtalt.

Drikkevann

Tilgang til nok og trygt drikkevann til abonnentene krever langsiktig planlegging. Drikkevann er en kritisk samfunnsfunksjon, som skal gå uten avbrudd. Vannverkseieren skal ha planer for alternativ drikkevannsforsyning, enten via eller utenom det normale distribusjonssystemet, dersom hendelser setter den normale leveransen ut av spill. Svikt i drikkevannsforsyningen må av den grunn være en del av overordnet beredskapsplan.

For langsom fornying av både drikkevanns- og avløpsnettet fører til risiko for spredning av urensset avløpsvann til drikkevannsnettet, og dermed fare for spredning av smittsomme sykdommer. Økt søkelys på vedlikehold og utskifting av distribusjonsnettet for drikkevann vil føre til bærekraftig bruk av drikkevannet.

Når det gjelder nyetableringer (bolig- og fritidsbygging, industri m.m.), er det et godt prinsipp å etablere disse i tilknytning til eksisterende infrastruktur for vann og avløp. Det er ikke bare drikkevann, men ofte også tilgang til brannvann som må ligge til grunn for dimensjonering av infrastruktur. Plan- og bygningsloven er klar på at bygg ikke må reises eller tas i bruk med mindre det er forsvarlig tilgang til hygienisk trygt drikkevann og brannvann i tilstrekkelig mengde.

En økt risiko for forurensning ved distribusjon av drikkevannet (innlekking/innsug av forurensset vann) eller økt problem med begroing i ledningsnettet som følge av økt mengde naturlig organisk materiale, vil kreve økt overvåking av vannkvaliteten ved distribusjon. Ved mye nedbør kan drikkevannsledninger være omgitt av kloakkforurensset vann. Da er det ekstra viktig med overtrykk i drikkevannsledningene for å unngå innsug av kloakk i drikkevannet.

Klimaendringer i form av flere fryse-/tinesykluser og tilhørende bevegelser i grunnen, kan i problemområder føre til økt frekvens på brudd i rørledninger. Intense nedbørsperioder kan føre til ras og deler av ledningsnettet kan bli rammet. Forebygging av flomutsatt infrastruktur er også et viktig tema. Vi er kjent med at Nesbyen kommune er i gang med et omfattende flomsikringsarbeid etter at store deler av sentrum var oversvømt under uværet «Hans».

Vi forventer at kommunen igjennom kommuneplanens samfunnsdel fastsetter målsetninger for nok og trygt drikkevann til innbyggerne med god leveringssikkerhet.

Kommuneplanens samfunnsdel bør inneholde målsetninger om følgende:

- sikre drikkevannshensynet gjennom arealplanlegging
- status for helhetlig vann og avløpsplan i kommunen (VAO-hovedplan) og behovet for revidering
- tilknytte eventuelle flere abonnenter til fellesanlegget
- forebygge klimaendringenes påvirkning på vann og avløp
- fornye tilfredsstillende ledningsnett
- redusere lekkasje på ledningsnettet
- ha tilfredsstillende reservevannforsyning / god leveringssikkerhet
- få beredskap i vannforsyningen inn som en del av overordnet beredskapsplan for kommunen
- redusere sårbarheten i forhold til hendelser mot drikkevannsanlegg

Vi ber om å bli orientert i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Med hilsen

Mattilsynet, tilsynet

Anita Klemensdottir
seniorinspektør

Jorunn Aasgaard Grini
avdelingsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk / This document has been electronically approved

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

